

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

10

Vragen van de leden **Ellemeet** en **Özdil** (beiden GroenLinks) aan de Ministers van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap over *het bericht «Een groeiend aantal basisartsen moet wachten op een vervolgopleiding»* (ingezonden 29 augustus 2017).

Antwoord van Minister **Schippers** (Volksgezondheid, Welzijn en Sport) mede namens de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (ontvangen 20 september 2017).

Vraag 1

Heeft u kennisgenomen van het bericht «Een groeiend aantal basisartsen moet wachten op een vervolgopleiding»¹ en het onderzoek dat steeds meer basisartsen geen opleidingsplek tot specialist kunnen vinden?²

Antwoord 1

Ja, met dien verstande dat het «Koersboek Dedicated Schakeljaar» geen onderzoek betreft dat concludeert «dat steeds meer basisartsen geen opleidingsplek tot specialist kunnen vinden». Dit Koersboek is een weergave van de wijze waarop in de acht universitaire medische centra is gewerkt aan de invulling van het dedicated schakeljaar. Dit is het laatste jaar van de studie geneeskunde, waarin de masterstudent al competenties verwerft die horen bij het eerste jaar van een medisch-specialistische vervolgopleiding.

Vraag 2

Deelt u de mening dat de gebrekkige doorstroom een onwenselijke ontwikkeling is? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 2

Zie het antwoord op vraag 3.

¹ «Een groeiend aantal basisartsen moet wachten op een vervolgopleiding»
<https://www.trouw.nl/home/een-groeiend-aantal-basisartsen-moet-wachten-op-een-vervolgopleiding~adf1d505/>

² http://www.nfu.nl/img/pdf/17.7379_Brochure_Koersboek_dedicated_schakeljaar_2014–2017.pdf

Vraag 3

Ervan uitgaande dat de groep afgestudeerde basisartsen zonder opleidingsplaats steeds groter wordt, is het uw doel om deze groep toch een opleidingsplaats tot specialist aan te bieden? Zo nee, hoe ziet u de toekomst van deze groep dan voor zich?

Antwoord 3

De (initiële) opleiding tot basisarts geeft de mogelijkheid om een vervolgopleiding tot geneeskundig specialist of profielarts te doen. Er bestaat echter geen recht op het doen van een dergelijke vervolgopleiding. Waar het om gaat is of voldoende artsen (en andere zorgprofessionals) worden opgeleid om ook in de toekomst aan de zorgvraag te voldoen. Bij de beoordeling van de vraag wat voldoende is, spelen de ramingen van het Capaciteitsorgaan³ een belangrijke rol. Volgens de meest recente inzichten van het Capaciteitsorgaan, worden bij de huidige instroomaantallen in de basis- en vervolgopleidingen (in de meeste specialisaties) voldoende artsen opgeleid om aan de toekomstige zorgbehoefte te voldoen. Er zijn echter ook nog vervolgopleidingen waarbij de instroom achterblijft bij het aantal beschikbare plaatsen, zoals bij ouderengeneeskunde en publieke gezondheidszorg.

Vraag 4

Vindt er adequate afstemming plaats tussen het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap over de numerus fixus bij de studie geneeskunde aan universiteiten en het aantal opleidingsplekken tot medisch specialist? Kunt u dit toelichten? Stond deze discrepantie tussen het aantal afgestudeerde basisartsen en opleidingsplaatsen tot medisch specialist op het netvlies van beide ministeries? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 4

Ja, er vindt adequate afstemming plaats over vraagstukken rond het opleiden van artsen en verpleegkundigen, waaronder capaciteitsvraagstukken, tussen het Ministerie van VWS en het Ministerie van OCW. In de politieke en maatschappelijke context van de afgelopen jaren paste een verruiming van de instroom in de geneeskundestudie in combinatie met het afschaffen van de loting en de introductie van decentrale selectie. Bij de vormgeving van deze verruiming hebben de ministeries van VWS en OCW nauw samengewerkt.⁴ Tot op heden is er geen aanleiding gezien om terug te komen van dit besluit. Factoren die in die overweging een rol spelen zijn de zeer lage werkloosheid onder basisartsen (momenteel circa 430 personen op een totaal van 24.000) en het feit dat er verschillende vervolgopleidingen zijn waarbij de gerealiseerde instroom nog achterblijft bij de gewenste instroom. Wat betreft een discrepantie tussen het aantal afgestudeerde basisartsen en opleidingsplaatsen tot medisch specialist, is het van belang om op te merken dat basisartsen niet alleen een vervolgopleiding tot medisch specialist zouden kunnen volgen. Sterker nog, meer dan de helft van de basisartsen die een vervolgopleiding doen, komt terecht in andere beroepen. Denk aan huisartsen, specialisten ouderengeneeskunde, artsen verstandelijk gehandicapten, sociaal geneeskundigen (artsen publieke gezondheidszorg), bedrijfsartsen en verzekeringsartsen. Daarnaast zijn er ook basisartsen die geen (erkende) vervolgopleiding ambiëren. Verder is het van groot belang dat vervolgopleidingen de mogelijkheid hebben uit verschillende kandidaten te selecteren op belangstelling, aanleg, capaciteiten en andere aspecten die voor een succesvolle vervolgopleiding en toekomstige uitoefening van de professie van belang zijn. Om nog beter zicht te krijgen op dit vraagstuk, voert het Capaciteitsorgaan op verzoek van de ministeries van OCW en VWS en van de Nederlandse Federatie van Universitair Medische Centra (NFU) op dit moment een scenario-analyse uit naar het reservoir aan basisartsen. Deze analyse komt naar verwachting komend najaar beschikbaar. Mede op basis daarvan kan

³ Stichting Capaciteitsorgaan voor (vervolg)opleidingen van professionals in de zorg, www.capaciteitsorgaan.nl

⁴ Kamerstuk 29 282, nr. 148

verder worden bekeken of maatregelen in de sfeer van opleidingsaantallen gewenst zijn.

Vraag 5

Hoe verhoudt het tekort in opleidingsplekken zich tot de waarschuwingen uit 2010 van de Nederlandse Zorgautoriteit over het tekort aan opleidingsplekken voor artsen in opleiding?⁵

Antwoord 5

De aangehaalde oproep van de NZa om het aantal opleidingsplaatsen voor artsen te verruimen, sloot aan bij de raming van het Capaciteitsorgaan⁶. In de periode 2010–2013 zijn ruim 300 extra opleidingsplaatsen beschikbaar gesteld.

Vraag 6

Bent u bereid alsnog regie te voeren en beleid te formuleren zodat het gat tussen het aantal beschikbare basisartsen en opleidingsplekken voor medisch specialisten wordt gedicht? Zo nee, waarom niet? Zo ja, hoe gaat dit beleid eruit zien?

Antwoord 6

Zie het antwoord op vraag 4.

Vraag 7

Ziet u verdere concrete maatregelen om te voorkomen dat basisartsen geen vervolgopleiding kunnen doen?

Antwoord 7

Zie het antwoord op vraag 4.

⁵ «NZa: opleidingsplaatsen voor artsen uitbreiden» <https://www.nza.nl/publicaties/nieuws/NZa-opleidingsplaatsen-voor-artsen-uitbreiden/>

⁶ Kamerstuk 29 282, nr. 125